

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
H. SAUGMANDSGAARD ØE
fremsat den 29. juli 2019¹

Sag C-421/18

**Ordre des avocats du barreau de Dinant
mod
JN**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af tribunal de première instance de Namur (retten i første instans i Namur, Belgien))

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – samarbejde om civilretlige spørgsmål – retternes kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område – forordning (EU) nr. 1215/2012 – artikel 1, stk. 1 – begrebet »det civil- og handelsretlige område« – artikel 7, nr. 1) – specielle kompetenceregler i sager om kontraktforhold – begrebet »sager om kontraktforhold« – krav om betaling af årlige bidrag, som en advokat skylder et advokatsamfund – frivilligt indgået retlig forpligtelse«

I. Indledning

1. Den foreliggende præjudicielle anmodning, der er blevet indgivet af tribunal de première instance de Namur (retten i første instans i Namur, Belgien), vedrører fortolkningen af artikel 7, nr. 1), i forordning (EU) nr. 1215/2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (herefter »Bruxelles Ia-forordningen«)².
2. Anmodningen er blevet forelagt under en tvist mellem advokatsamfundet i Dinant (Belgien) og JN vedrørende dennes manglende betaling af skyldige årlige faglige bidrag til førstnævnte. De årlige bidrag er en følge af JN's medlemskab af advokatsamfundet i Dinant, hvilket ifølge den belgiske retsplejelov er obligatorisk for at kunne udøve advokatvirksom i Belgien.
3. Da JN er bosiddende i Frankrig, har han rejst indsigelse mod den forelæggende rets internationale kompetence til at behandle tvisten.
4. I denne forbindelse ønsker den nævnte ret oplyst, om en sag, som er blevet anlagt af et advokatsamfund med påstand om, at et af dets medlemmer tilpligtes at betale årlige faglige bidrag, som denne skylder det, udgør en sag »om kontraktforhold« som omhandlet i artikel 7, nr. 1), i Bruxelles Ia-forordningen.

1 – Originalsprog: fransk.

2 – Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 12.12.2012 (EUT 2012, L 351, s. 1).

5. Efter min gennemgang vil jeg foreslå Domstolen at besvare spørgsmålet således, at en sag angående en forpligtelse til at betale årlige bidrag, som i det væsentlige dækker forsikringspræmier, og som er resultatet af en beslutning truffet af et advokatsamfund – hvilke omstændigheder det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve – som advokater i henhold til national ret skal være medlemmer af, skal anses for omfattet af begrebet »sager om kontraktforhold« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 7, nr. 1), i Bruxelles Ia-forordningen.

II. Retsforskrifter

A. *Bruxelles Ia-forordningen*

6. Følgende fremgår af 16. betragtning til Bruxelles Ia-forordningen:

»Som kompetencekriterium bør sagsøgtes bopæl suppleres med alternative kriterier baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje. Kriteriet nær tilknytning bør tjene til at skabe retssikkerhed og undgå muligheden for, at sagsøgte indstævnes for en ret i en medlemsstat, som vedkommende ikke med rimelighed kunne forudse [...]«

7. Forordningens artikel 1, stk. 1, bestemmer:

»Denne forordning finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset rettens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (acta jure imperii)

8. Forordningens afdeling 2, der bærer overskriften »Specielle kompetenceregler«, bestemmer følgende i artikel 7, nr. 1):

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat:

- 1) a) i sager om kontraktforhold ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes
- b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:
 - ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
 - ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
- c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse.«

B. *Den belgiske retsplejelov*

9. Artikel 428, første afsnit, i den belgiske retsplejelov bestemmer:

»Ingen kan bære advokattitlen eller udøve advokatvirksomhed, hvis vedkommende ikke er belgier eller statsborger i en medlemsstat i Den Europæiske Union, ikke har en juridisk doktor- eller kandidatgrad, ikke har aflagt den i artikel 429 omhandlede ed og ikke er optaget i advokatsamfundet som advokat eller advokatfuldmægtig.«

10. Det fremgår af artikel 443, at advokatsamfundets bestyrelse kan pålægge advokater, som er optaget i advokatsamfundet, advokater, som udøver virksomhed under en advokattitel fra en anden medlemsstat i Den Europæiske Union, advokatfuldmægtige og æresadvokater at betale de bidrag, som advokatsamfundet fastsætter.

III. Tvisten i hovedsagen, det præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne for Domstolen

11. JN blev optaget i advokatsamfundet i Dinant på et ikke nærmere angivet tidspunkt.

12. JN har oplyst, at han bosatte sig i Frankrig i løbet af 1990'erne, men forblev medlem af advokatsamfundet i Dinant, som han betalte årlige bidrag til indtil 2012.

13. Ved skrivelse af 29. maj 2015 anmodede formanden for advokatsamfundet i Dinant JN om at betale skyldige bidrag for årene 2013, 2014 og 2015. Det fremgår i denne forbindelse af skrivelsen, at medlemskab af advokatsamfundet dels »indebærer ikke ubetydelige forsikringsmæssige fordele«, og at bidragene til advokatsamfundet »i det væsentlige reelt dækker de forsikringspræmier, som det betaler«, dels at dets formand – efter at have fastslået, at JN var meget lidt aktiv som advokat, men fortsat var medlem af advokatsamfundet – foreslog ham, at bidraget blev nedsat til størrelsen af de forsikringspræmier, som advokatsamfundet havde betalt, samt at det kunne betales i rater.

14. Da JN ikke svarede og beløbet ikke blev betalt, blev der den 11. december 2015 og den 21. december 2016 fremsendt erindringsskrivelser til ham. Da skrivelserne forblev ubesvarede, fremsendte advokatsamfundet den 23. januar 2017 påkrav til JN om betaling af de årlige bidrag.

15. Efter påkravet skrev JN til advokatsamfundet og forklarede, at han havde finansielle vanskeligheder, der ikke gav ham mulighed for at betale mere end 100 EUR pr. måned til afvikling af de krævede bidrag.

16. Da indbetalinger fra JN imidlertid udeblev, anlagde advokatsamfundet i Dinant ved stævning af 17. maj 2017 sag mod ham for tribunal de première instance de Namur (retten i første instans i Namur) med påstand om, at han tilpligtes at betale et beløb på 7 277,70 EUR med tillæg af renter og sagsomkostninger.

17. JN anmodede ved skrivelse af 16. maj 2017, der var stilet til formanden for advokatsamfundet i Dinant, om at blive slettet som medlem af advokatsamfundet samt om mulighed for afdragsvis betaling over 24 måneder.

18. JN rejste for den forelæggende ret indsigelse mod rettens kompetence i medfør af Bruxelles Ia-forordningen. Han gjorde gældende, at optagelse i advokatsamfundet i Dinant med henblik på udøvelse af advokatgerningen ikke er et kontraktforhold som omhandlet i forordningens artikel 7, nr. 1), idet aftalen ikke er en følge af aftalefrihed og et frit valg, men at der derimod er tale om en administrativ formalitet og en lovfæstet forpligtelse.

19. Advokatsamfundet i Dinant har heroverfor anført, at JN forblev medlem af advokatsamfundet, hvorved han over for dette var forpligtet til at betale de årlige bidrag, som det fastsatte, hvorfor denne forpligtelse bør sidestilles med en kontraktmæssig forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1).

20. Den forelæggende ret har på denne baggrund rejst spørgsmål om, hvorvidt forordningens artikel 7, nr. 1), kan finde anvendelse på den foreliggende sag, og navnlig, hvorvidt den af Domstolen anlagte fortolkning i Peters Bauunternehmung-dommen³ kan finde anvendelse. Ifølge denne retspraksis skal forpligtelser, som udspringer af medlemsforholdet mellem en forening og dens medlemmer, anses for at være omfattet af begrebet »kontraktforhold« i denne bestemmelses forstand.

21. På denne baggrund har tribunal de première instance de Namur (retten i første instans i Namur) ved afgørelse af 21. juni 2018, der indgik til Domstolen den 28. juni 2018, besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Udgør et advokatsamfunds søgsmål, hvori der er nedlagt påstand om, at et af dets medlemmer dømmes til betaling af de årlige faglige bidrag, som skyldes, en »[sag] om kontraktforhold« som omhandlet i [Bruxelles Ia-forordningens] artikel 7, nr. 1)?«

22. Der er blevet indgivet skriftlige indlæg af den italienske og den litauiske regering samt af Europa-Kommissionen.

IV. Bedømmelse

23. Med sit præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om en sag anlagt af et advokatsamfund, hvorunder der er nedlagt påstand om, at et af dets medlemmer tilpligtes at betale skyldige årlige faglige bidrag til det, udgør en sag om »kontraktforhold« som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1).

24. Kommissionen nærer for det første tvivl om, hvorvidt Bruxelles Ia-forordningen kan finde anvendelse på tvisten i hovedsagen, idet visse tvister mellem et offentligt organ og en privatperson ikke er omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning, og at ordre des barreaux francophones et germanophone (det fransk og tysksprogede advokatsamfund, herefter »OBFG«), som ordre des avocats du barreau de Dinant (advokatsamfundet i Dinant) er en del af, er en offentligretlig juridisk person.

25. Da den forelæggende ret hverken har forelagt et spørgsmål desangående eller fremført bemærkninger hertil i den præjudicielle afgørelse, er det min opfattelse, at retten antager, at Bruxelles Ia-forordningen kan finde anvendelse på tvisten i hovedsagen.

26. Henset til Kommissionens betragtninger vil jeg imidlertid indledningsvis fremføre nogle betragtninger vedrørende dette spørgsmål (afsnit A). For så vidt som de nationale sagsakter, som Domstolen råder over, ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger i denne henseende, vil jeg nøjes med at anføre nogle generelle betragtninger, som skal gøre det muligt for den forelæggende ret at efterprøve, om Bruxelles Ia-forordningen finder anvendelse på tvisten i hovedsagen.

27. Jeg vil dernæst behandle det forelagte spørgsmål, hvormed det ønskes oplyst, om et søgsmål, som det i hovedsagen omhandlede, er omfattet af begrebet »sager om kontraktforhold« i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i forordningens artikel 7, nr. 1) (afsnit B).

A. Anvendelsesområdet for Bruxelles Ia-forordningen

28. I henhold til Bruxelles Ia-forordningens artikel 1, stk. 1, første punktum, finder denne anvendelse på »det civil- og handelsretlige område«.

³ – Dom af 22.3.1983 (34/82, EU:C:1983:87).

29. Ifølge Domstolens faste praksis er begrebet »det civil- og handelsretlige område« et selvstændigt begreb, som skal fortolkes under hensyn dels til målet med og opbygningen af Bruxelles Ia-forordningen, dels til de almindelige principper, der kan udledes af de nationale retsordener under ét. Af hensyn til en harmonisk retspleje kræver nødvendigheden af at sikre det indre markeds funktion og nødvendigheden af at undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater, desuden, at begrebet »det civil- og handelsretlige område« fortolkes bredt⁴.

30. Fortolkningen af begrebet »det civil- og handelsretlige område« har ført til, at visse retsafgørelser udelukkes fra anvendelsesområdet for Bruxelles Ia-forordningen, enten på grund af de faktorer, som karakteriserer retsforholdet mellem parterne i tvisten, eller på grund af tvistens genstand⁵.

31. Domstolen har således fundet, at selv om visse tvister mellem en offentlig myndighed og en privatperson kan henhøre under anvendelsesområdet for Bruxelles Ia-forordningen, forholder det sig anderledes, når den offentlige myndighed udøver offentligretlige beføjelser⁶. Hvis en af parterne i tvisten udøver offentlig myndighed, fordi denne part udøver beføjelser, som er særligt vidtgående i forhold til de retsregler, der finder anvendelse i forholdet mellem privatpersoner, er en sådan tvist således udelukket fra det civil- og handelsretlige område i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i forordningens artikel 1, stk. 1⁷.

32. Som nævnt i punkt 24 i dette forslag til afgørelse bemærkede Kommissionen i den foreliggende sag, at OBF, som advokatsamfundet i Dinant er en del af, er en offentligretlig juridisk person, der har retsevne, og hvis opbygning og funktion er reguleret i den belgiske retsplejelov⁸.

33. Det fremgår af disse bestemmelser, at OBF har til opgave at varetage advokaternes omdømme, rettigheder og fælles faglige interesser, og at organet med henblik herpå er tillagt visse beføjelser⁹.

34. Det fremgår således, at advokatsamfundet i Dinant, som er en del af OBF, har fået overdraget public service-opgaver, nemlig sådanne som skal give de endelige forbrugere af juridiske tjenesteydelser garanti for vandel og erfaring og for en ordnet retspleje¹⁰.

35. Såfremt det lægges til grund, at dette er tilfældet, skal den forelæggende ret med henblik på at fastslå, om Bruxelles Ia-forordningen finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, efterprøve, om det må antages, at advokatsamfundet i Dinant med sit krav om betaling af de årlige bidrag, som tvisten i hovedsagen angår, udøver offentligretlige beføjelser.

4 – Jf. bl.a. dom af 28.2.2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, præmis 46 og 47 og den deri nævnte retspraksis). Den retspraksis, der er blevet udviklet i relation til Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22.12.2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1) og Bruxelleskonventionen af 27.9.1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978, L 304, s. 17), som ændret ved efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention, gælder ligeledes for Bruxelles Ia-forordningen, når de omhandlede bestemmelser kan anses for ækvivalente (jf. i denne retning bl.a. dom af 14.3.2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 27, og af 9.3.2017, Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, præmis 31). Dette er tilfældet for så vidt angår de bestemmelser, der er relevante i den foreliggende sag, nemlig Bruxelles Ia-forordningens artikel 1, stk. 1 (jf. bl.a. dom af 11.4.2013, Sapir m.fl., C-645/11, EU:C:2013:228, præmis 31 og 32, og af 15.11.2018, Kuhn, C-308/17, EU:C:2018:911, præmis 31 og 32), og samme forordnings artikel 7, nr. 1) (jf. bl.a. dom af 14.3.2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 43 og 44, og af 8.5.2019, Kerr, C-25/18, EU:C:2019:376, præmis 20). Jeg henviser derfor i det følgende udelukkende til Bruxelles Ia-forordningen, når jeg citerer retspraksis vedrørende de instrumenter, der gik forud for denne.

5 – Jf. bl.a. dom af 14.10.1976, LTU (29/76, EU:C:1976:137, præmis 4), og af 28.4.2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

6 – Jf. bl.a. dom af 11.4.2013, Sapir m.fl. (C-645/11, EU:C:2013:228, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

7 – Jf. bl.a. dom af 28.2.2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, præmis 49).

8 – Kommissionen har i denne forbindelse bl.a. henvist til OBF's hjemmeside (opdateret den 26.8.2014) (https://avocats.be/sites/default/files/texte_apropos_avocatsBE3.pdf).

9 – Jf. den belgiske retsplejelovs artikel 495, stk. 1.

10 – Domstolen har i denne forbindelse anerkendt nødvendigheden af at fastsætte regler om organisationstilknytning, kvalifikationer, faglig etik, kontrol og ansvar for at sikre disse garantier (jf. bl.a. dom af 12.12.1996, Reisebüro Broede, C-3/95, EU:C:1996:487, præmis 38, og af 19.2.2002, Wouters m.fl., C-309/99, EU:C:2002:98, præmis 97).

36. Med henblik på denne vurdering bør der foretages en undersøgelse af karakteren af de årlige bidrag¹¹ samt af grundlaget og de nærmere regler for den anlagte sag¹².

37. Henset til de årlige bidrags karakter er det min opfattelse, at de ikke er udtryk for offentligretlige beføjelser.

38. Advokatsamfundets bestyrelse *kan* således i henhold til artikel 433 i den belgiske retsplejelov pålægge advokater, der er medlemmer af det, at betale bidrag, som det *fastsætter*. Kommissionen har i denne forbindelse anført, at det synes at fremgå af artikel 2 i OBFG's vedtægter, at det konkrete bidrag fastsættes af generalforsamlingen.

39. Det fremgår af skrivelsen af 29. maj 2015 fra formanden for advokatsamfundet i Dinant til JN, at de årlige bidrag, som skyldes advokatsamfundet, i det væsentlige dækker forsikringspræmier, som advokatsamfundet har betalt, og at medlemskab af dette indebærer forsikringsmæssige fordele¹³. Jeg forstår denne oplysning således, at OBFG tegner en obligatorisk erhvervsansvarsforsikring hos et forsikringsselskab for de advokater, der er medlemmer af OBFG.

40. Det fremgår endvidere af samme skrivelse, at advokatsamfundet er indforstået med at nedsætte bidragenes størrelse i den foreliggende sag, således at de svarer til de forsikringspræmier, som det har betalt¹⁴.

41. Under disse omstændigheder er det min opfattelse, at der ikke er tale om gebyrer for offentlige ydelser, som er udelukket fra Bruxelles Ia-forordningens anvendelsesområde¹⁵, men om betaling for en tjenesteydelse, som leveres af advokatsamfundet, hvilket ligeledes synes at være Kommissionens opfattelse.

42. For så vidt angår grundlaget for og de nærmere regler vedrørende den anlagte sag er det, i lighed med hvad Kommissionen anførte i sit indlæg, min opfattelse, at dette heller ikke er udtryk for udøvelse af en offentligretlig beføjelse.

43. Kommissionen har således anført, at advokatsamfundet for at kunne opnå betaling af de skyldige årlige bidrag tilsyneladende er nødt til at anlægge en retssag, og at det ikke synes at have mulighed for at opnå betaling på anden måde, eksempelvis ved at vedtage en offentligretlig retsakt, der som sådan er eksigibel.

44. Henset til samtlige de ovenfor anførte betragtninger tilkommer det den forelæggende ret at efterprøve, om tvisten i hovedsagen er omfattet af Bruxelles Ia-forordningens anvendelsesområde. Det er mit umiddelbare indtryk, at dette er tilfældet.

45. I det følgende lægger jeg til grund, at genstanden for tvisten i hovedsagen er en civil- og handelsretlig sag som omhandlet af Bruxelles Ia-forordningens artikel 1, stk. 1, og at denne følgelig er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

11 – Jf. den retspraksis, der er nævnt i fodnote 15 i dette forslag til afgørelse.

12 – Jf. i denne retning bl.a. dom af 28.2.2019, Gradbeništo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).

13 – Jf. punkt 13 i dette forslag til afgørelse.

14 – Jf. punkt 13 i dette forslag til afgørelse.

15 – Domstolen har således fastslået, at en offentlig myndighed udøver en offenretlig beføjelse, når tvisten angår opkrævning af afgifter, som en privat skal erlægge til et offentligt organ for benyttelse af dette organs anlæg og for dets tjenesteydelser, navnlig når denne benyttelse er tvungen og den eneste tilladte; Dette gælder så meget desto mere, når afgiftssatser, beregnings- og opkrævningsmåde fastsættes ensidigt over for brugerne (jf. bl.a. dom af 14.10.1976, LTU, 29/76, EU:C:1976:137, præmis 4, af 15.2.2007, Lechouritou m.fl., C-292/05, EU:C:2007:102, præmis 32, og af 11.6.2015, Fahnenbrock m.fl., C-226/13, C-245/13 og C-247/13, EU:C:2015:383, præmis 52).

B. Anvendelse af Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1)

46. Det præjudicielle spørgsmål vedrører retspraksis om fortolkning af begrebet »sager om kontraktforhold« som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1)¹⁶. Da det præjudicielle spørgsmål skal besvares på grundlag af denne retspraksis, er det efter min opfattelse nødvendigt først at fremhæve visse aspekter af denne (afsnit 1), inden jeg derefter foretager en gennemgang af det præjudicielle spørgsmål (afsnit 2).

1. Domstolens praksis vedrørende begrebet »sager om kontraktforhold« i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1)

47. Jeg erindrer indledningsvis om, at kompetencereglerne i Bruxelles Ia-forordningens kapitel II bygger på det almindelige princip i forordningens artikel 4, stk. 1, hvorefter personer, der har bopæl på en medlemsstats område, skal sagsøges ved retterne i denne medlemsstat¹⁷.

48. Dette princip suppleres imidlertid af andre kompetenceregler, der er baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje, bl.a. reglerne i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), for så vidt angår »sager om kontraktforhold«¹⁸.

49. Begrebet »sager om kontraktforhold« i artikel 7, nr. 1), er et selvstændigt begreb, der først og fremmest skal fortolkes ud fra konventionens systematik og formål¹⁹.

50. I denne henseende fremgår det af Domstolens faste praksis, at selv om Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), ikke kræver, at der er indgået en kontrakt, er det dog nødvendigt, for at bestemmelsen kan finde anvendelse, at der kan identificeres en forpligtelse, eftersom det ved fastlæggelsen af den retslige kompetence i medfør af bestemmelsen er afgørende, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes. Begrebet »kontraktforhold« i denne bestemmelses forstand kan derfor ikke fortolkes således, at det omfatter en situation, hvor der ikke foreligger en forpligtelse, som en part frivilligt har påtaget sig over for en anden²⁰.

51. Anvendelsen af den specielle kompetenceregel i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), forudsætter således, at det fastslås, at en person frivilligt har påtaget sig en retlig forpligtelse over for en anden person, og at denne forpligtelse ligger til grund for sagsøgerens sagsanlæg²¹.

52. I denne forbindelse fremgår det for det første af Peters Bauunternehmung-dommen, som den forelæggende ret har henvist til²², at forpligtelser til at betale pengebeløb, som udspringer af medlemsforholdet mellem en forening og dens medlemmer, skal anses for en frivilligt påtaget forpligtelse.

16 – Jf. fodnote 4 i dette forslag til afgørelse for så vidt angår denne retspraksis.

17 – Jf. i denne forbindelse 15. betragtning til Bruxelles Ia-forordningen og dom af 12.9.2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).

18 – Jf. i denne forbindelse 16. betragtning til Bruxelles Ia-forordningen og dom af 4.10.2018, Feniks (C-337/17, EU:C:2018:805, præmis 36).

19 – Jf. bl.a. dom af 22.3.1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, præmis 10), og af 17.6.1992, Handte (C-26/91, EU:C:1992:268, præmis 10).

20 – Jf. bl.a. dom af 14.3.2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 46), af 28.1.2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 39), og af 21.4.2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, præmis 35).

21 – Jf. bl.a. dom af 14.3.2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 47), af 18.7.2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, præmis 33), og af 21.4.2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, præmis 36).

22 – Dom af 22.3.1983 (34/82, EU:C:1983:87). Jf. punkt 20 i dette forslag til afgørelse.

53. Sagen, der gav anledning til denne dom, angik en betalingsforpligtelse, der udsprang af, at en virksomhed frivilligt havde indmeldt sig i en virksomhedssammenslutning. Den omhandlede betaling var blevet afkrævet den nævnte virksomhed i medfør af en intern bestemmelse, der er udstedt af foreningens organer og er bindende for dens medlemmer²³.

54. Domstolen fandt i denne forbindelse, at der imidlertid »[v]ed indmeldelse i en forening opstår [...] en nær forbindelse mellem foreningens medlemmer af samme art som mellem parterne i en kontrakt«, således at det med henblik på anvendelsen af Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), er berettiget at betragte de omhandlede forpligtelser som forpligtelser i kontraktforhold. Den bemærkede endvidere, at det herved ingen betydning har, om forpligtelsen alene beror på indmeldelsen, eller om den beror på indmeldelsen, sammenholdt med en beslutning, som er truffet af et af foreningens organer²⁴.

55. Domstolen anvendte efterfølgende denne retspraksis analogt i Powell Duffryn-dommen²⁵, idet den fastslog, at et selskabs vedtægter må betragtes som en aftale, der regulerer såvel forholdet mellem aktionærene indbyrdes som forholdet mellem aktionærene og det selskab, de opretter. Ifølge Domstolen er et selskabs stiftelse således udtryk for, at der består et interessefællesskab mellem selskabsdeltagerne med henblik på at realisere et bestemt formål, og at der for at realisere selskabsformålet tillægges hver enkelt selskabsdeltager rettigheder og forpligtelser over for de øvrige aktionærer og selskabets organer, og disse rettigheder og forpligtelser finder udtryk i selskabets vedtægter. Domstolen konkluderede, at en værnetingsklausul i et aktieselskabs vedtægter udgør en aftale, som er bindende for samtlige selskabsdeltagere²⁶.

56. Domstolen bemærkede, at selskabsdeltageren ved at indtræde som selskabsdeltager og ved fortsat at være deltager i et selskab, giver sit samtykke til at være undergivet samtlige bestemmelser i selskabets vedtægter og de beslutninger, som selskabsorganerne har truffet i overensstemmelse med den nationale lovgivning, der finder anvendelse, og selskabets vedtægter, og dette gælder også, selv om selskabsdeltageren ikke tilslutter sig visse af disse bestemmelser eller beslutninger²⁷.

57. Det er min opfattelse, at begrundelsen for den nævnte retspraksis bygger på, at såfremt en juridisk eller fysisk person frivilligt tilslutter sig en juridisk person (f.eks. en forening eller et selskab), giver denne juridiske eller fysiske person samtykke til at være undergivet samtlige de forpligtelser, der følger af denne tilslutning, som konkret kommer til udtryk i vedtægterne, og de beslutninger, som træffes af den pågældende juridiske persons organer, således at der herigennem skabes en nær forbindelse mellem denne juridiske person og dens medlemmer, hvilken kan sidestilles med forbindelser af kontraktmæssig karakter.

23 – Jf. dom af 22.3.1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, præmis 2).

24 – Jf. dom af 22.3.1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, præmis 13-18).

25 – Dom af 10.3.1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

26 – Jf. dom af 10.3.1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, præmis 16, 17 og 18).

27 – Jf. dom af 10.3.1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, præmis 19). Domstolen tiltrådte ligeledes, at der forelå et sådant frivilligt samtykke til udførelse af opgaver som forretningsfører i henhold til selskabsretten, idet den fandt, at en forretningsførers aktiviteter skaber en nær forbindelse af samme art som mellem parterne i en aftale, således at et selskabs søgsmål mod sin tidligere forretningsfører på grund af dennes påståede tilsidesættelse af sin forpligtelse til at udføre sine selskabsretlige opgaver korrekt er omfattet af begrebet »sager om kontraktforhold«. Domstolen understregede i denne forbindelse, at forretningsføreren og selskabet »frivilligt [har] påtaget sig gensidige forpligtelser på den måde, at [forretningsføreren] valgte at lede og forvalte [selskabet], mens selskabet påtog sig den forpligtelse at aflønne denne arbejdsopgave, hvorfor deres forhold kan anses for at være af aftaleretlig art« (dom af 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitatie m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, præmis 53 og 54).

58. Domstolen havde endelig i den nyligt afsagte Kerr-dom²⁸ lejlighed til at tage stilling til kvalificeringen af en betalingsforpligtelse, som var fastsat i en beslutning truffet af generalforsamlingen i en ejerforening i en beboelsesejendom, hvilken forsamling ikke er en juridisk person, men er oprettet i henhold til lovgivningen på grund af et særligt ejerskab; Ved denne beslutning, som blev truffet af et flertal af generalforsamlingens medlemmer og er bindende for alle, fastsattes størrelsen af de årlige økonomiske bidrag til ejerforeningens budget til vedligeholdelse af denne ejendoms fællesarealer.

59. Domstolen fastslog med henvisning til de førnævnte domme, at selv om medlemskab af en ejerforening er et lovkrav, idet administrationen af den omhandlede ejendoms fællesarealer ifølge den bulgarske lovgivning, der fandt anvendelse på den omhandlede sag, var obligatorisk, gælder det imidlertid ikke desto mindre, at detaljerne med hensyn til administrationen af den omhandlede ejendoms fællesarealer efter omstændighederne fastsættes ved aftale, og at indtrædelse i ejerforeningen sker ved en frivillig erhvervelse af en ejerlejlighed sammen med en andel af ejerforeningens fællesarealer, således at den omtvistede betalingsforpligtelse skal anses for at være en frivilligt indgået retlig forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1)²⁹.

60. Domstolen bemærkede endvidere, at den omstændighed, at de omhandlede ejere ikke deltog i vedtagelsen af denne beslutning eller modsatte sig den, men at denne beslutning og den forpligtelse, der følger deraf, i medfør af lovgivningen har en bindende karakter og er bindende for disse ejere, er uden betydning for anvendelsen af artikel 7, nr. 1), fordi hver ejer, når vedkommende bliver medejer af en beboelsesejendom, indvilliger i at underkaste sig samtlige bestemmelser i den lov, der regulerer den omhandlede ejerforening, samt de beslutninger, der vedtages af generalforsamlingen i denne ejerforening i beboelsesejendommen³⁰.

61. Det præjudicielle spørgsmål, der er blevet rejst under den foreliggende sag, skal undersøges på baggrund af denne retspraksis.

2. Anvendelsen af Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), på de i hovedsagen omhandlede omstændigheder

62. I overensstemmelse med den nævnte retspraksis er det afgørende for besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål at fastslå, om forpligtelsen til at betale årlige bidrag udgør en frivilligt indgået forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1).

63. I den foreliggende sag opstår der nærmere bestemt spørgsmål om, hvorvidt den omstændighed, at den belgiske retsplejelov stiller krav om medlemsskab af advokatsamfundet som betingelse for udøvelse af advokatvirksomhed, er til hinder for, at forpligtelsen til at betale de bidrag, der følger af dette medlemsskab, kan betragtes som en frivilligt indgået retlig forpligtelse.

64. Den italienske og den litauiske regering finder, at dette spørgsmål skal besvares benægtende.

65. Disse regeringer finder nærmere bestemt, at forpligtelsen til at betale bidrag grundlæggende er en frivilligt indgået retlig forpligtelse, idet en person, der bliver advokat, frit vælger at udøve dette erhverv, hvilket indebærer en pligt til medlemsskab af en faglig sammenslutning og en heraf følgende pligt til at betale de af denne fastsatte bidrag. Disse regeringer hævder således i overensstemmelse med anvendelsen af det princip, der blev fastslået i Peters Bauunternehmung-dommen³¹, at det forhold, der opstår mellem advokatsamfundet og advokaterne, er af samme art som forholdet mellem

28 – Dom af 8.5.2019 (C-25/18, EU:C:2019:376). Jeg henleder opmærksomheden på, at dommen blev afsagt efter afslutningen af den skriftlige del af retsforhandlingerne i den foreliggende sag.

29 – Jf. dom af 8.5.2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, præmis 26, 27 og 28).

30 – Jf. dom af 8.5.2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, præmis 29).

31 – Dom af 22.3.1983 (34/82, EU:C:1983:87).

parterne i en aftale. En faglig sammenslutning kan således sidestilles med en forening, og medlemmernes forpligtelser udspringer af den aftale, der danner grundlag for medlemsskabet. Kontraktparterne tilkendegiver ved denne aftale, at de er villige til at acceptere de interne regler, der gælder for dette organ, hvilket bl.a. indebærer en forpligtelse til at betale de bidrag, som det fastsætter.

66. Disse regeringer har endvidere anført, at den af dem foreslåede fortolkning støttes af den særlige tilknytning mellem opfyldelsesstedet for forpligtelsen og de derværende retter, idet retterne i den medlemsstat, hvor advokatsamfundet har hjemsted, bedst er i stand til at træffe afgørelse i tvisten³².

67. Kommissionen finder derimod, at en sag som den i hovedsagen omhandlede, ikke er en sag om »kontraktforhold« som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), idet medlemsskab af advokatsamfundet – hvoraf forpligtelsen til at betale de årlige bidrag udspringer – er et krav i henhold til lovgivningen, hvilken ikke giver mulighed for at foretage valg eller gøre undtagelser, og er en betingelse for udøvelse af advokatvirksomhed. Kommissionen har i denne forbindelse navnlig påpeget, at i modsætning til den foreliggende sag, havde den virksomhed, som den sag, der gav anledning til Peters Bauunternehmung-dommen³³, angik, frivilligt besluttet at blive medlem af foreningen.

68. Efter Kommissionens opfattelse er det endvidere ikke hensigtsmæssigt at omgå betingelsen om en frivilligt indgået forpligtelse ved at støtte sig på Bruxelles Ia-forordningens generelle formål i relation til de specielle kompetenceregler, i øvrigt med risiko for at det i praksis for nemt vil føre til, at retterne på sagsøgers bopæl anses for kompetente, hvilket er i strid med den almindelige regel i forordningens artikel 4, stk. 1.

69. Jeg vil medgive, at besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål ikke er indlysende.

70. Omstændighederne i tvisten i hovedsagen har ganske vist en vis lighed med de sager, der gav anledning til Peters Bauunternehmung-dommen³⁴ og Powell Duffryn-dommen³⁵, som jeg har henvist til ovenfor, for så vidt som tvisten i hovedsagen ligeledes omhandler forholdet mellem en juridisk person og dennes medlemmer og vedrører en betalingsforpligtelse, som medlemmerne af denne juridiske person er blevet pålagt af denne, og som udspringer af en beslutning, som sidstnævnte har truffet.

71. Som Kommissionen med rette har anført, adskiller omstændighederne i tvisten i hovedsagen sig imidlertid fra de omstændigheder, som disse sager angik, for så vidt som medlemsskab af advokatsamfundet, som forpligtelsen til at betale de af dette fastsatte årlige bidrag udspringer af, ifølge den belgiske retsplejelovs artikel 428, første afsnit, er obligatorisk for udøvelse af advokatvirksomhed.

72. Dette obligatoriske medlemsskab af advokatsamfundet skyldes, at sidstnævnte er pålagt en public service-opgave³⁶. Ud fra denne betragtning kan advokatsamfundet efter min opfattelse ikke sidestilles med en privatretlig sammenslutning eller et privatretligt selskab, som det var tilfældet i de førnævnte domme, hvor Domstolen lod forstå, at alle forhold mellem disse juridiske personer og deres respektive medlemmer havde kontraktmæssig karakter³⁷.

32 – Disse regeringer tager således udgangspunkt i princippet om, at den forelæggende ret er beliggende på opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der danner grundlag for søgsmålet som omhandlet i de i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), litra a), b) og c), fastsatte regler. Jf. i denne forbindelse fodnote 46.

33 – Dom af 22.3.1983 (34/82, EU:C:1983:87).

34 – Dom af 22.3.1983 (34/82, EU:C:1983:87).

35 – Dom af 10.3.1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

36 – Jf. punkt 34 i dette forslag til afgørelse.

37 – Det fremgår ligeledes, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fandt, at advokatsamfund ikke kan anses for foreninger som omhandlet i artikel 11 i Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4.11.1950, der beskytter foreningsfriheden, herunder den negative ret til ikke tvungent at være medlem af en forening. Advokater er følgelig udelukket fra denne beskyttelse for så vidt angår medlemsskab af en faglig sammenslutning (jf. EMD, 2.7.1990, A m.fl. mod Spanien, CE:ECHR:1990:0702DEC001375088).

73. Jeg kan derfor ikke tilslutte mig de betragtninger, som den italienske og den litauiske regering har fremført, hvorefter forholdet mellem advokatsamfundet og dets medlemmer generelt er af samme karakter som det forhold, der opstår mellem parterne i en aftale.

74. Som jeg anførte i punkt 28-45 i dette forslag til afgørelse vedrørende anvendelsesområdet for Bruxelles Ia-forordningen i henseende til et advokatsamfund, skal der således sondres mellem to former for tvister: På den ene side tvister, der angår forholdet mellem advokatsamfundet og dets medlemmer, og som er af offentligretlig karakter og følgelig er udelukket fra forordningens anvendelsesområde, og på den anden side tvister angående forholdet mellem advokatsamfundet og dets medlemmer, som er af privatretlig karakter, og som derfor er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

75. Et søgsmål kan udelukkende være en sag om kontraktforhold ved tvister af sidstnævnte type, såfremt det angår en frivilligt indgået forpligtelse.

76. Jeg er for så vidt angår tvisten i hovedsagen, der er en tvist af sidstnævnte type, tilbøjelig til at betragte forpligtelsen til at betale de af advokatsamfundet fastsatte bidrag som en i realiteten frivilligt indgået forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), således at en sag angående denne forpligtelse er en sag om kontraktforhold i denne bestemmelses forstand.

77. For så vidt angår den problemstilling, der er nævnt i punkt 63 i dette forslag til afgørelse, er det min opfattelse, at Kerr-dommen³⁸ indeholder relevante fortolkningsbidrag.

78. Mens Kerr-dommen³⁹ således angår en forpligtelse til at betale bidrag til en ejerforening, er det imidlertid min opfattelse, at det kan udledes af denne, at den omstændighed, at national lovgivning betinger udøvelsen af en bestemt aktivitet af medlemsskab af et organ, ikke nødvendigvis udelukker, at en deraf følgende forpligtelse kan anses for en frivilligt indgået forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1).

79. Domstolen fremhævede i denne dom – samtidig med at den henviste til, at medlemsskab af ejerforeningen var et lovbestemt krav – to aspekter af forpligtelsen til at betale ejerforeningsbidrag som begrundelse for at anse denne for at være en frivilligt indgået forpligtelse: På den ene side sker indtrædelse i ejerforeningen ved en frivillig erhvervelse af en ejerlejlighed sammen med en andel af den omhandlede ejendoms fællesarealer, og på den anden side fastsættes detaljerne med hensyn til administrationen af ejendommens fællesarealer ved aftale, dvs. ved en fælles aftale mellem ejerne.

80. Ud fra denne betragtning finder jeg, at de faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen har visse lighedspunkter med de faktiske omstændigheder i den sag, der gav anledning til Kerr-dommen⁴⁰.

81. Medlemsskab af advokatsamfundet er ganske vist et lovbestemt krav og er udtryk for, hvorledes advokatvirksomhed er reguleret i national ret.

82. Optagelse sker imidlertid på den ene side ved en frivillig handling, som JN foretog for at være advokat og udøve dette erhverv i Belgien, indtil han blev slettet af advokatsamfundet i 2017. Med sit valg accepterede han at være undergivet de regler, som regulerer dette erhverv, herunder de regler, der giver bestyrelsen mulighed for at pålægge advokater, der er medlemmer af advokatsamfundet, at betale årlige bidrag. For så vidt angår det tidsrum, som de omtvistede bidrag vedrører, er forholdet i

38 – Jf. dom af 8.5.2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

39 – Jf. dom af 8.5.2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

40 – Jf. dom af 8.5.2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

øvrigt det, at selv om JN tilsyneladende var meget lidt aktiv som advokat⁴¹, valgte han frivilligt at forblive medlem af advokatsamfundet. Der havde således ikke været noget til hinder for, at han havde anmodet om at blive slettet af advokatsamfundet tidligere end 2017, hvis hans fortsatte medlemskab, som han har anført, ikke gav ham nogen fordele.

83. På den anden side er pligten til at betale bidrag ikke pålagt ved lov, idet den belgiske retsplejelov hverken fastlægger bidragenes karakter eller deres størrelse.

84. Med forbehold af den efterprøvelse, som den forelæggende ret skal foretage, er de bidrag, som kræves betalt i tvisten i hovedsagen, for så vidt angår deres formål og størrelse tilsyneladende blevet fastsat af det advokatsamfund, som sagsøgeren var medlem af, og gennem hvilket det må antages, at han kunne øve indflydelse på de kollektive regler, som blev fastsat for dette erhverv. De krævede bidrag udspringer af den nære forbindelse mellem advokatsamfundet og JN, som svarer til et kontraktforhold. Ved at blive advokat og forblive medlem af dette advokatsamfund accepterede JN frivilligt forpligtelsen til at betale bidrag.

85. Bidragene modsvarer i denne henseende af en ydelse fra advokatsamfundet, nemlig kollektivt medlemskab af en erhvervsansvarsforsikring, som sagsøgeren nød fordel af under udøvelsen af sit erhverv, idet han valgte at forblive medlem af advokatsamfundet i Dinant.

86. Der er således ikke tale om en situation, hvor betalingsforpligtelsen ensidigt er fastsat ved lov, således som det var tilfældet i *Austro-Mechana-dommen*⁴².

87. I den sag, der gav anledning til denne dom, som angik kvalificeringen af en virksomheds pligt til at betale et vederlag til et rettighedsadministrationsselskab, fastslog Domstolen, at en sådan betalingsforpligtelse ikke var blevet indgået frivilligt som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), idet den var blevet pålagt i medfør af nationale bestemmelser om markedsføring af optagelsesmedier i overensstemmelse med den østrigske lovgivning⁴³.

88. Sammenfattende er det min opfattelse, at selv om jeg medgiver, at det spørgsmål, som den foreliggende sag angår, udgør et grænsetilfælde, er jeg for så vidt angår Domstolens praksis, hvoraf det i øvrigt fremgår, at begrebet »sager om kontraktforhold« ikke skal fortolkes snævert⁴⁴, tilbøjelig til at mene, at de omstændigheder, der er beskrevet i dette forslag til afgørelse, giver mulighed for at anse den forpligtelse, som den foreliggende sag angår, til at betale årlige bidrag for en frivilligt indgået forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1).

89. Denne løsning bekræftes endvidere af de formål, som Bruxelles Ia-forordningen skal varetage.

90. Kompetencen til fordel for retterne ved sagsøgtes bopæl suppleres således af andre kompetencekriterier, der dels er baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret, dels på hensynet til en ordnet retspleje.

41 – Jf. punkt 13 i dette forslag til afgørelse.

42 – Dom af 21.4.2016 (C-572/14, EU:C:2016:286, præmis 37).

43 – Jf. dom af 21.4.2016, *Austro-Mechana* (C-572/14, EU:C:2016:286, præmis 18 og 37), hvor – hvilket jeg ønsker at understrege – ordningen ligeledes indeholdt de nærmere regler om betaling. I lighed hermed fastslog Domstolen, at de forpligtelser, der påhviler en aktionær i et selskab over for tredjemand i henhold til national ret, ikke er en frivilligt indgået forpligtelse som omhandlet i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1) (jf. dom af 18.7.2013, *ÖFAB*, C-147/12, EU:C:2013:490, præmis 34, 35 og 36).

44 – Det er ganske vist korrekt, at Domstolen hyppigt betegner Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), som en undtagelse fra den almindelige kompetenceregulering til fordel for retterne på sagsøgters bopæl i forordningens artikel 4, stk. 1, og at den førstnævnte bestemmelse som en undtagelse skal fortolkes strengt (jf. i denne retning dom af 12.9.2018, *Löber*, C-304/17, EU:C:2018:701, præmis 17 og 18 og den deri nævnte retspraksis). Det er imidlertid mit indtryk, at Domstolens anvendelse af forordningens artikel 7, nr. 1), viser, at begrebet »sager om kontraktforhold« i denne bestemmelses forstand, ikke skal fortolkes strengt, hvilket Domstolen i øvrigt bekræftede i dom af 20.1.2005, *Engler*, C-27/02, EU:C:2005:33, præmis 48), hvor den konkret henviste til Peters Bauunternehmung-dommen og Powell Duffryn-dommen (jf. i samme retning generaladvokat Kokotts forslag til afgørelse Kerr (C-25/18, EU:C:2019:86, præmis 51)).

91. Domstolen fremhævede for så vidt angår førstnævnte punkt i Peters Bauunternehmung-dommen⁴⁵, at »[i] de nationale retssystemer er opfyldelsesstedet for de forpligtelser, som indmeldelse i en forening medfører, oftest foreningens hjemsted, og anvendelsen af [værnetinget for sager om kontraktforhold] indebærer derfor yderligere en række praktiske fordele, idet retten på det sted, hvor foreningen har sit hjemsted, normalt er den, som bedst er i stand til at sætte sig ind i foreningens vedtægter og øvrige bestemmelser og beslutninger samt de nærmere omstændigheder i forbindelse med tvistens opståen«.

92. For så vidt som den forelæggende ret i den foreliggende sag antager, at den er opfyldelsesværneting for den forpligtelse, der danner grundlag for kravet, i overensstemmelse med reglerne i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), litra a), b) og c), hvilket efter min opfattelse er tilfældet⁴⁶, har den kompetence til at behandle tvisten i hovedsagen.

93. Den italienske og den litauiske regering har hertil anført, at denne ret bør antages bedst at være i stand til at sætte sig ind i vedtægter og øvrige bestemmelser og beslutninger vedrørende advokatsamfundet i Dinant samt de nærmere omstændigheder i forbindelse med tvistens opståen. I tvisten i hovedsagen er der med andre ord en så nær tilknytning til denne ret, at det kan begrunde den særlige kompetence i henhold til Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1).

94. Som den italienske regering ligeledes med rette har anført, giver denne løsning tillige mulighed for at undgå, at krav om betaling, der gøres gældende over for advokater, der eventuelt er bosiddende i forskellige medlemsstater, og spørgsmål om gyldigheden af de beslutninger, som disse krav støttes på, behandles af forskellige retter⁴⁷. Den løsning, som jeg foreslår, tilgodeser med andre ord ligeledes hensynet til god retspleje.

V. Forslag til afgørelse

95. På baggrund af samtlige de ovenfor anførte betragtninger foreslår jeg Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål, som er blevet forelagt af tribunal de première instance de Namur (retten i første instans i Namur (Belgien)), på følgende måde:

»Artikel 7, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at en sag angående en forpligtelse til at betale årlige bidrag, som i det væsentlige omfatter forsikringspræmier, og som følger af en beslutning truffet af et advokatsamfund, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, og som advokater i henhold til national ret skal være medlemmer af, skal anses for omfattet af begrebet »sager om kontraktforhold« i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i den nævnte artikel.«

45 – Dom af 22.3.1983 (34/82, EU:C:1983:87, præmis 14).

46 – Besvarelsen af det forelagte spørgsmål er utilstrækkelig for afgørelsen af, om den forelæggende ret har kompetence til at behandle tvisten i hovedsagen, idet der i forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål ligeledes opstår tvivl om, hvorvidt den forelæggende ret er opfyldelsesværneting for den forpligtelse, der danner grundlag for kravet som omhandlet i reglerne i Bruxelles Ia-forordningens artikel 7, nr. 1), litra a), b) og c). Den forelæggende ret har hverken rejst spørgsmål herom eller fremsat bemærkninger desangående, hvilket for mig synes at indikere, at retten således antager, at den er opfyldelsesværneting for den omtvistede forpligtelse som omhandlet i artikel 7, nr. 1).

47 – Jf. i denne retning dom af 10.3.1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, præmis 20).